

Tervetuloa!

mieli

Lapset puheeksi® -nuorten
kanssa tehtävässä työssä
13.11.2025 klo 8 - 9

Nina Heinrichs, asiantuntija, MIELI Suomen Mielenterveys ry
Maija Pellikka, toimialajohtaja, Kotico Oy

Buusterin alkua odotellessasi, voit
kirjoitella ajatuksiasi Padlettiin.

Kuva: Dani Lindström

MIELI ry on
voittoa tavoittelematon
järjestö, joka
toimii Lapset puheeksi® -työn
kotipesänä
tukien menetelmän
kouluttamista, käyttöä ja
juurtumista Suomessa.

Näin edistämme yhdessä
lasten, nuorten ja perheiden
hyvinvointia ja mielenterveyttä
sekä ennaltaehkäisemme
ylisukupolvisia ongelmia.

Kuva: Juho Hämäläinen

Buusterin ohjelma:

- Boosterin tavoite
- LP:n lähtökohta ja periaatteet
- LP nuorten kanssa tehtävässä työssä
- Kokemuksia kentältä
- Kysymyksiä ja ajatuksia
- Asiakaspalautteita
- Palaute – toiveita seuraaviin boostereihin

Boosterin tavoite

- Teeman valintaan vaikuttanut kentällä vastaan tullut hämmästys, LP nuorten kanssa
- Tavoitteena antaa vahvistusta siihen, miten käyttää Lapset puheeksi –menetelmää nuorten kanssa tehtävässä työssä

mieli

Klikkaa linkkiä diassa tai chatissa tai skannaa Qr-koodi ja kirjoita Padlettiin:

Mitä ajatuksia sinulla on Lapset puheeksi -keskustelusta nuorten kanssa tehtävässä työssä?

https://padlet.com/lanu_mieli/mit-ajatuksia-sinulla-on-lapset-puheeksi-keskustelusta-nuort-mn5o5fcwgr982i6f

mieli.fi

Lapset puheeksi®

menetelmä raskausajasta 18-vuotiaisiin
lähtökohta
ydinperiaatteet

mieli.fi

mieli

Lapset puheeksi® –alkuperäinen lähtökohta ja...

- Kehitetty alkujaan aikuisten palveluihin
 - Lasten arjen huomioiminen, kun aikuinen sairastaa
 - Vanhemmalle lupa puhua lapsista
 - Tietoa miten puhua lapsille sairaudesta
 - Tietoa siitä, että lapsille kannattaa puhua vanhemman ja perheen tilanteesta
 - Ongelmien ylisukupolvisuuden ehkäisy
 - Ihmisarvo
- Myöhemmin sovellettu käytettäväksi varhaiskasvatuksessa, koulussa, oppilaitoksissa, eri palveluissa, vastaanottokeskuksissa, vankilatyössä jne.
 - Lapsen tai nuoren arjen huomioiminen arjen muutoksissa ja vaikeuksissa tai universaalisti
 - Nuorelle ja vanhemmalle lupa puhua ja kuulla toistensa ajatuksia arjesta
 - Tietoa, että perheen asioista kannattaa puhua
 - Ihmisarvo!

Lapset puheeksi® –työn ydinperiaatteet

- Perustuu vapaaehtoisuuteen
- Perheen/ perheenjäsenen arvokkuus ja kunnioitus
- Perheen/ perheenjäsenen asianomistajuus
- Työskentelyn avoimuus, läpinäkyvyys ja dialogisuus
- Taustalla lasten kehityksen ja pärjäämisen ekologia
- Yhteinen ymmärrys asiakkaan ja työntekijän välillä, myös perheenjäsenten välinen yhteinen ymmärrys
- Työskentelyn turvallisuus
- Arjen merkitys hyvinvoinnille, kehitykselle ja pärjäämiselle vaikeuksissa

Noudatetaan
ydinperiaatteita ja
lokikirjaa

Saatetaan perhe avun
äärelle, ei lähetetä
luukulta toiselle

Lapset puheeksi® nuorten kanssa tehtävässä työssä

Koulu ja oppilaitos

Palvelut

Koulu tai oppilaitos

- Koulussa ja oppilaitoksessa, opetushenkilöstön käymissä keskusteluissa nuori on aina osallistujana
- Koulun lokikirjassa pohditaan nuoren arjen sujumista, joten nuori on tärkeä osallistuja
- Oppilas-/ opiskelijahuollon työntekijän vetämässä keskustelussa, siis palveluiden lokikirjaa käytettäessä, käsitellään myös perheen arjen sujuvuutta, mutta nuori on oleellinen osallistuja ja arjen tilanteet saattavat saada selityksiä myös perheen asioista

Lokikirja

Yläkoulun lokikirjassa huomioidaan jo automaattisesti nuoren osallistuminen ja hänen kokemukselleen on omat ruudut.

6. Oppimisen sujuminen

Nuori

☐

Vahvuus

☐

Haavoittuvuus

Vanhemmat

☐

Vahvuus

☐

Haavoittuvuus

Opettaja

☐

Vahvuus

☐

Haavoittuvuus

Palveluiden lokikirjaa käytettäessä vaaditaan ammattilaiselta osaamista kysyä ensin nuoren kokemusta ja huomioida myös muiden näkemykset. Mikäli näkemykset eroavat toisistaan, voidaan rastia molemmat ruudut.

1. Viihtyminen koulussa/oppilaitoksessa

☐

vahvuus

☐

haavoittuvuus

Onko jotain mistä hän erityisesti pitää?

2. Opintojen sujuminen

☐

vahvuus

☐

haavoittuvuus

Kotitehtävien teko

☐

vahvuus

☐

haavoittuvuus

Poissaolot

☐

vahvuus

☐

haavoittuvuus

Palvelut

- Aikuisten tai perheidenpalveluissa LP-keskustelu on usein vanhempien ja työntekijän välinen keskustelu. Nuori voidaan myös ottaa mukaan, mikäli niin sovitaan ja katsotaan hyväksi.
 - Kehota vanhempaa miettimään etukäteen, tuleeko keskustelussa esiin sellaista, jota nuoren ei siinä tilanteessa ole hyvä kuulla
 - Kun nuori mukana, päästään aidosti keskustelemaan tilanteesta yhdessä
 - Mahdollista nuoren äänen kuulemisen, mikä tuntuu monessa perheessä olevan haaste
- Nuorille suunnatuissa palveluissa keskusteluun voivat osallistua
 - Nuori ja työntekijä
 - Nuori, vanhemmat ja työntekijä
 - Voi olla ensin keskustelu nuoren kanssa ja sen jälkeen kutsutaan vanhemmat mukaan

Nuori voi osallistua, jos

- aikuiset ovat valmiita yhteiseen keskusteluun
- nuori osallistuu keskusteluun vapaaehtoisesti
- nuori otetaan keskustelijaksi, ei sivusta seuraajaksi
- otetaan huomioon kehitystaso
- puhutaan niin, että nuori ymmärtää ja voi oikeasti osallistua
- varmistetaan, että keskustelu on nuorelle rakentava ja myönteinen kokemus
- nuori saa kokemuksen asioiden eteenpäin viemisestä

Vanhempien, työntekijöiden ja nuoren kokemukset ja näkökulmat arjesta eroavat usein paljonkin toisistaan. Kysymys ei ole ”oikeasta” ja ”väärästä”, vaan siitä, että jokaisella on oma näkökulmansa. Niiden jakamisesta syntyy laajempi ymmärrys.

Kokemuksia kentältä

mieli.fi

mieli

Kokemuksia

- Muutama ajatus nuorten kanssa toimimisesta LP:ssä
 - **Kutsun esittäminen on äärimmäisen tärkeä luottamuksen saavuttamiseksi**
 - Kun keskustelua ehdotetaan on tärkeä kertoa:
 - miksi keskustelu pidetään
 - mikä on sen tarkoitus
 - keitä on mukana
 - nykyisin entistä tärkeämpi tieto nuorille on, mihin keskustelu dokumentoidaan- eli ketkä kaikki pääsevät näkemään kirjaukset ja mitä keskustelusta kirjataan
 - työskentelyn avoimuus ja läpinäkyvyys.
 - Nuorelle voi tarjota mahdollisuutta kahdenkeskiseen tapaamiseen ennen varsinaista keskustelua, nuori joko hyväksyy tai hylkää tarjouksen, tämä on tapauskohtaisesti mietittävässä oleva asia.

Kutsun esittämisen avuksi

Lapset puheeksi® -sivu

nuorille suomeksi ja ruotsiksi

- Selkeämpi sivu, jossa nuorelle tietoa siitä, mikä on Lapset puheeksi® -keskustelu.
- Voit hyödyntää sivua nuoren kutsumisessa keskusteluun.
- Voit antaa meille palautetta sivusta tlp@mieli.fi

Nuori, haluaisitko jutella arjestasi?

Lapset puheeksi® -keskustelussa pääset kertomaan elämästäsi omalla tavallasi. Keskustelu on tarkoitettu kaikille alle 18-vuotiaille.

Vill du prata om din vardag?

I ett Föra Barnen på tal-samtal får du chansen att prata om ditt liv på ditt eget sätt. Samtalet är för alla unga under 18 år och handlar om det som är viktigt för dig.

Kokemuksia

...muutama ajatus nuorten kanssa toimimisesta LP:ssä

- Keskustelussa ei pidä kiirehtiä, vaan antaa nuorelle aikaa "käynnistyä"
- Kun antaa aikaa käynnistyä, sen jälkeen tie on avoin ja olemme käyneet uskomattomia keskusteluja nuoren ja hänen huoltajiensa kanssa ja se yhteisen ymmärryksen löytyminen on ollut käsin kosketeltavaa.
- Nämä keskustelut ovat usein myös tunnepitoisia, alussa on voinut olla kiukuttelua, tiuskimista, kyyneleitä, mutta kun jää on murrettu, sen jälkeen ollaan päästy "kuiville" ja hyvään toimintasuunnitelmaan.
- On hyvä muistaa, että nuori on oman elämänsä asiantuntija, me aikuiset olemme tukemassa ja kulkemassa rinnalla, emme kertomassa, miten nuoren tulee elämänsä elää.
- Ei tietämisen -tila on aika hyvä nuorten kanssa toimiessa.

Kouluttajan kokemuksia yläkoulusta

Lp-keskustelut ovat ihanan positiivinen tapa tutustua oppilaaseen ja perheeseen. Itse käytän yläkouluikäisen keskustelua joka syksy kaikkien minun ryhmääni tulevien uusien oppilaiden kanssa. Työskentelen vaativan erityisen tuen 7-9 lk:n luokassa erityisluokanopettajana.

Oppilaillani on usein se tilanne, että moni asia on mennyt aiemmassa koulussa erilaisten käytösoireilujen vuoksi tosi hankalaksi, josta syystä sitten saavat meiltä lopulta paikan.

Joka ikinen kerta Lp-keskustelua läpi käydessä on ihan silminnähtävää, kuinka oppilaan ryhti suorenee keskustelun aikana ja mahdollisesti hupun alla piilossa ollut teini kaivautuu esiin ja ottaakin osaa keskusteluun hyvin, kun huomaa, että hänellähän onkin moni asia vahvuutta, eli hyvin....

(Lähde: erityisluokanopettaja)

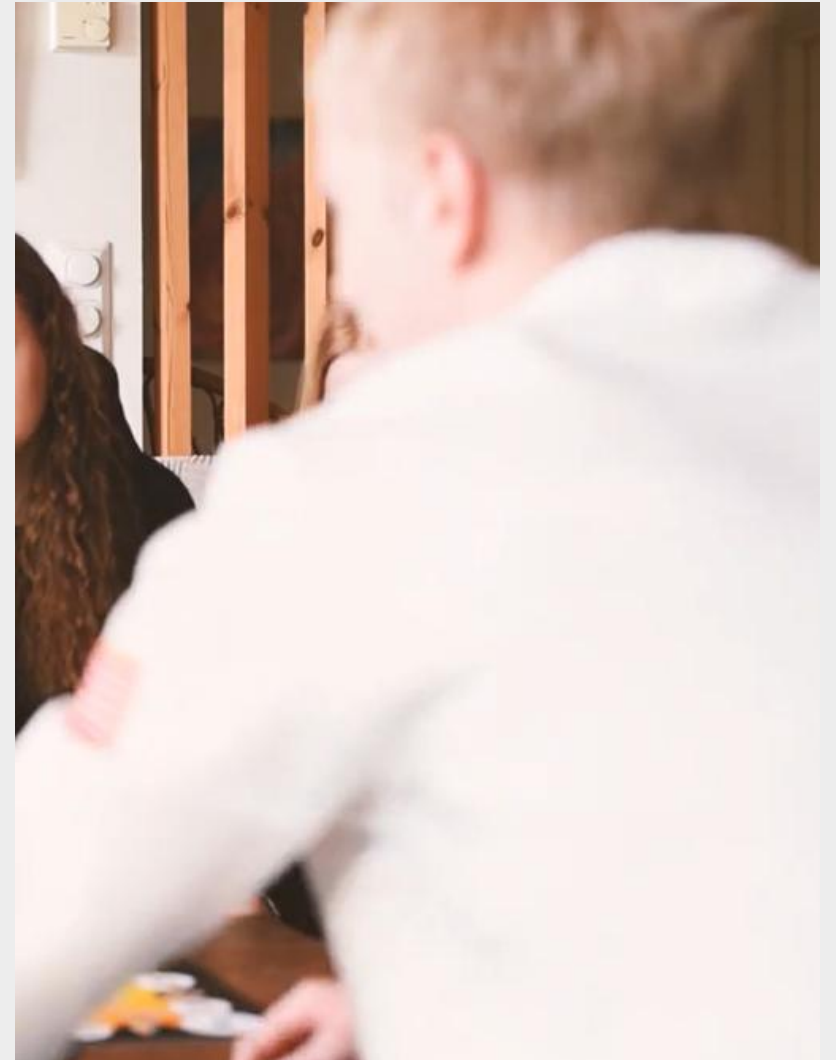
Kouluttajan kokemuksia yläkoulusta

... Myös vanhempien kanssa on samanlaisia havaintoja. Se, että jo tutustumiskeskustelussa löytyykin paljon vahvuuksia, on kantava rakenne tulevien vuosien yhteistyölle niin oppilaan kuin kodinkin kanssa.

Erityisesti pidän kohdasta, jossa käydään läpi arjen asioiden sujumista, kuten uniasiat, syöminen, liikunta, kouluunlähtö, kotiin meno, ruutuaika-asiat jne. Niiden avulla niin minä opettajana kuin nuori ja perhekin saavat hyvän yleiskuvan siitä, mitä nuorelle kuuluu juuri nyt.

LP-keskustelu on todella toimiva työkalu!

(Lähde: erityisluokanopettaja)

Mistä voi olla apua?

- Huolehtii keskustelun vetäjänä siitä, että puheenvuoro annetaan ensin nuorelle
- Nuorta voit pyytää nuorta kirjuriksi, se voi sitouttaa ja auttaa pysymään mukana.
- Arki vahvuudeksi –korteista voi olla hyötyä
 - kuvakortteja voi tulostaa verkkosivuilta tai kysyä alueen kouluttajilta
 - ohjeet videoituna ja korteissa kirjallisena <https://www.youtube.com/watch?v=URGdBJ7cdd4>
- Jos vanhempi on voimakkaampi keskustelija, voit välillä toistaa sen, mitä nuori on sanonut. ”Sinähän kerroit, että...”. Tämä vahvistaa tunnetta siitä, että on tullut kuulluksi ja ymmärretyksi.

Kysymyksiä, ajatuksia ja kokemuksia

Mitä ajatuksia aiheesta?

Haluatko kysyä meiltä tai
muilta osallistujilta jotain?

Haluatko kertoa omia
kokemuksiasi keskusteluista?

Nuorten ajatuksia, miksi heitä kannattaa kuulla

Lapset puheeksi® –keskustelusta palautetta antaneista lapsista ja nuorista:

- 95 %** koki keskustelun ilmapiirin olleen myönteinen
- 93 %** oli sitä mieltä, että keskustelussa huomattiin vahvuuksia
- 91 %** koki, että sai kertoa keskustelussa omia ajatuksiaan ja kokemuksiaan
- 86 %** koki, että keskustelun jälkeen häntä ymmärrettiin paremmin
- 86 %** koki, että keskustelusta oli hänelle hyötyä

Nuorten antamaa avointa palautetta

Helpotti, kun sai jutella jonkun aikuisen kanssa.

Epäselviin asioihin tuli selvyyttä.

Kuva: Mika Pakarinen

Vanhempien antamaa avointa palautetta kysymykseen: Mitä muuta haluaisit kertoa kokemuksestasi?

Erityisesti oli mukava kuulla nuoren osallistumista keskusteluun. Oli myös kiva huomata, että ajattelemme ja koemme asioita hyvin paljon samalla lailla.

Kysymyksiä, ajatuksia,
kommentteja?

Annathan palautetta Qr-
koodin tai linkin kautta,
kiitos!

<https://link.webpolsurveys.com/S/29F1C2A30655FDF5>

jälkeen niin hän tuli alakertaan
ja jäi sinne.

<https://www.youtube.com/shorts/jmbqpVjTA04?feature=share>

mieli.fi

mieli

mieli

Kiitos!

tlp@mieli.fi
